

Miks Valter Tartusse ei tule?

6.11

~~Koorimuusika konverents~~
~~Tartu 2015~~

Kuidas elad, koorimuusika?

Väljavõtteid koorimuusika uuringust ja Tartu maakonna arengustrateegiast

„Üldiselt ju [on minu palganumber] ilus, aga selle numbri sisse mahub kaks täiskoormust ja koorijuhina palju lisatööd. Kahju, et viimased palgatõusud minule kui õpetaja-metoodikule enam kunagi ei kehti (Jaak Aaviksoo poliitika tulemus). Nii on mu palk olnud sama aastast 2007 või 2008 alates.”

„Loominguliste töökohtade koguarv jääb [Tartumaal] väga oluliselt alla Tallinnale. Kultuuritöö tegijate tasustamisel domineerib varimajandus ehk hoidutakse maksudest.” (Tartu maakonna arengustrateegia 2014–2020, 4.1.2)

„Aineõpetajana olen palgaga rahul, kuid enamuse minu ajast võtab ettevalmistus tööks kooriga. Repertuaari otsimine, fonogrammide tegemine, häälepartiide sissemängimine (et lapsed saaksid ka kodus õppida), nootide kirjutamine (et oleks huvitavam, siis teen mingite tuntud lugude noodid neile ise Sibeliuse programmiga), tööst vabal ajal esinemistel ja proovides käimine, töö helitehnika. Siia võib julgelt teise töökoha otsa kirjutada. /.../ Olenemata sellest, mis ma just ütlesin, teen oma tööd ka edaspidi just sellise missioonitundega/entusiasimiga ja seda olenemata palganumbrist. Tore on kui seda hinnatakse palgas, sest hauakivile seda vaevalt graveerima hakatakse.”

„Teate, tavaliselt keegi ei küsi muusikaõpetajate käest, et kuidas teil kooridega läheb.”

„Kui häälerühmade ebaühtlane jaotus peaks olema probleemiks, mida olukorra lahendamiseks ette võtate?

Kirjutan seaded selliselt ümber, et need, keda on palju, jagunevad mitmeks ja need, keda on vähe, laulavad ühehäälselt (nt ühehäälane meeskoor ja 3-häälane naiskoor, kus alt jaguneb). Valin koori asetuse selle järgi (nt meeskoor esimeses reas ja naiskoor tagumises või asetuse plokkidena). Panen koori esinemise ajal laul liikuma, nii et need hääled, keda on vähem, asuvad esiplaanil ja koos ja keda rohkem, need tagaplaanil ja hajutatult.”

„On teatud lauljad, kes pidevalt puuduvad, aga suurem osa käib siiski korralikult kohal. Tulemus sõltub aga ka neist vähestest, kes palju puuduvad, seega on puudumised suur probleem. Vahel olen pidanud osad lauljad ka esinemistest kõrvale jätma, aga tavaliselt saavad nad sellest aru, miks nii otsustan ja on minu otsusega nõus.”

„Praegune koorivanem ja teised tema abilised ootavad siiski liiga palju algatust minult kui dirigendilt ja ei võta ise muusikavälistel teemadel sõna.”

„Mõni mu koor on nagu sotsiaaltöö, kus ma lõbustan täiskasvanud inimesi nende vabal ajal.”

„Kõik dirigendid, kes on Tartus õppinud ja soovivad muusikaõpinguid jätkata, lähevad Tartust ära, sest erialast kõrgharidust saab omandada vaid Tallinnas. Aastatega tekib side ja seos ja võimalused Tallinnaga/Tallinnas ja jäädaksegi mujale. Kui dirigendil ei ole Tartus õpingute ajal koore tekkinud, või kui on, aga ta ei leia peale Tallinna minekut motivatsiooni iga nädal vähemalt kord Tartusse sõita, et proovi teha, siis kaob tööalane side Tartuga ära ja tekib mujal (Tallinnas).”

„Mis teeks teie elu koorijuhina lihtsamaks?

Eelkõige: Inimväärne töötasu, mida makstakse aastaringselt, mitte ainult sügisest kevadeni. Repertuaari valikul: Lauljate ja publiku suurem avatus uuema helikeele lisamisele kooride repertuaari. Kooritöös: Lauljate suurem valmisolek arendada muusikalist kirjaoskust, solfedžot, rütmi mõistmist (st väljaspool konkreetsete partiide õppimist).”

„Prooviruumis võiks olla klaver / digiklaver. /.../ Praegu see puudub, sest muidu hea ruumisponsor kardab, et klaveri olemasolu nende saalis tooks kaasa teiste töötajate igapäevase mõttetu klimberdamise koolituste ja koosolekute ajal. Kui-gi seda on raske tõsiselt mureks pidada, on see jäänud seni otsustavaks argumendiks ja töötame kehvakõlaliste süntesaatoritega.”

**Mida
Triin ikka veel
Tartus teeb?**

Heino Elleri nimelise Tartu Muusikakooli Tubina saalis

6. novembril 2015 kell 9.57–17.00

Koorimuusika konverentsi moderaator on **Eero Raun** – Tartu Ülikooli kultuuriteooria doktorant, EASi riiklike messistendide projektijuht, dirigent

AJAKAVA

- 9.15–9.57 **Registreerimine konverentsile ja mõttekodadesse**
10.00–10.02 **Moderaatori avasõnad**
10.02–10.05 **Tartu linnapea Urmas Klaasi tervitus**
10.05–10.35 **Ettekanne: Tartu koorimuusika uuringu avaetapi kokkuvõte**
Triinu Arak, Tartu Ülikooli kultuuriteaduste instituut, rakendusuuringute keskus, akadeemiline naiskoor
10.35–11.05 **Ettekanne: Läti koorimuusika hetkeseis ja rahastamine**
Ints Teterovskis, noortekoori Balsis kunstiline juht, Läti laulupidude üldjuht
11.05–11.35 **Ettekanne: Kuidas kostab Tartu koorilaul Eesti Kooriühingusse? Kuidas kostaks kõvemini?**
Raul Talmar, Eesti Kooriühingu esimees, Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA nõukogu esimees, dirigent
Ettekanne: Võimalused Tartu kooride, dirigentide ja Eesti Kooriühingu koostööks
Kaie Tanner, Eesti Kooriühingu tegevjuht, dirigent
11.35–11.50 **Inspiratsioonipaus: Lahtilaulmine ja lahti laulmine**
Vaike Uibopuu, dirigent, muusikapedagoog, laulupidude üldjuht
11.50–12.50 **Vestlusring: Kooriliikumise rahastamine**
Moderaatori küsimustele vastavad ja arutlevad
Eino Pedanik, Kultuuriministeeriumi rahvakultuurinõunik;
Aet Maatee, Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA juhataja;
Katriin Fisch-Uibopuu, Tartu Linnavalitsuse kultuuriosakonna juhataja;
Kristel Pedak, Tallinna Kultuuriväärtuste Ameti kultuuriosakonna peaspetsialist, koorilaulja;
Ene Tannberg, Miina Härma Gümnaasiumi direktor, Tartu Koolijuhtide Ühenduse esimees, koorilaulja;
Indrek Vijard, Eesti Koorijuhtide Liidu juhatuse liige ja kutsekomisjoni esimees, Eesti Meestelaulu Seltsi juhatuse liige, Nõmme Muusikakooli direktor, dirigent;
Inge Lahtmets, Tartu Mart Reiniku Kooli muusikaõpetaja, dirigent;
Maarja Ülper, koorimuusika produtsent, Tartu ülikooli akadeemilise naiskoori I sopran, koori president aastatel 2003–2006
12.50–13.00 **Inspiratsioonipaus: Milleks mulle kultuur?**
Maarja Jakobson, vabakutseline näitleja

LÕUNA

- 14.00–14.25 **Ettekanne: Sõnad ja muusika**
Anne Törnpu, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia õppejõud, vabakutseline lavastaja ja näitleja
14.25–14.55 **Ettekanne: Relatiivse noodilugemismeetodi JO-LE-MI kasutamisest töös kooriga**
Ingrid Kõrvits, tütarlastekoori Ellerhein peadirigent, Tallinn Muusikakeskkooli noortekoori dirigent, Tallinna Muusikakeskkooli õpetaja;
Mall Ney, RO Estonia poistekoori ja Tallinna Muusikakeskkooli põhikooli solfedžoõpetaja, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Zoltán Kodály metoodika lektor
14.55–15.35 **Vestlusring: Kas dirigendiamet on päris amet?**
Moderaatori küsimustele vastavad ja arutlevad
Edmar Tuul, noorteorkestri Reaalmažoor, Tallinna Muusikakeskkooli sümfooniaorkestri ja poistekoori, Virumaa Poistekoori ning Kuusalu naiskoori Kadri peadirigent, Eesti Koorijuhtide Liidu juhatuse liige, XII noorte laulupeo dirigent;
Eliisa Sakarias, E STuudio noortekoori dirigent, E STuudio kammerkoori ja Saku segakoori Tuljak abidirigent;
Kuno Kerge, Tartu Akadeemilise Meeskoori dirigent, Eesti Metsatöötajate Meeskoor Forestalia ja ERRi segakoori dirigent, Virumaa Poistekoori dirigent, XII noorte laulupeo dirigent;
Mai Simson, Euroopa kultuuripealinna segakoori dirigent, EestiSegakooride Liidu juhatuse liige, XII noorte laulupeo dirigent;
Tiiu Sinipalu, Tartu Ülikooli akadeemilise naiskoori Tartu vilistlaskoori peadirigent, kammernaiskoori Sireen dirigent, XII noorte laulupeo dirigent
15.40–16.20 **Koorimuusika konverentsi mõttekojad**
Mõttekodades on kõigil konverentsil osalejatel kõnejuhtide osaval eestvedamisel suurepärase võimalus sekkuda.
Ehk aktiivselt kooriliikumise ja koorimuusika valdkonna tulevikusuundade, unistuste, maine, tööttingimuste, röömu- ja murekohtade üle kaasa arutleda. Mõttekodasid viivad läbi Kristi Kuningas, Mai Simson, Pille Säälik, Mall Türk, Ken Ird, Kuno Kerge, Kalev Lindal ja Indrek Mustimets.
16.25–16.40 **Kokkuvõte mõttekodadest**
16.40–16.55 **Inspiratsioonipaus: Milleks mulle muusika?**
Pärt Uusberg, helilooja, kammerkoori Head Ööd, Vend peadirigent
16.55–17.00 **Moderaatori lõppsõna**
19.00 **Eesti Rahvusmeeskoori ja Tartu Ülikooli akadeemilise naiskoori kontsert „Unustatud laulud” Tartu Ülikooli aulas**

Konverentsil esinejate lühitutvustused

Palusime kõigil konverentsil esinejatel enda kohta öelda paar sõna – miks muusika, lemmikhelilooja või lemmikmuusikapala ning suurim muusikaline elamus. Vastused on just nii eripalgelised, kui erinevad on meie esinejad.

Head ettekannete nautimist ja esinejatega tutvumist!

Eero Raun

Konverentsi kõnejuht

Tartu Ülikooli kultuuriteooria doktorant,

EASI riiklike messistendide projektijuht, dirigent

Eero Raun ütleb enda kohta: ”Koorimuusikaga olen seotud alates lasteaiast, kui kutsuti laulma RAM-i poistekoori ettevalmistusrühma. Poistekooris koos ERSOga esitatud suurvormidest saadud pisik viis õppima koorijuhtimist (Tallinna Muusikakeskkooli Elo Üleoja juurde, muusikaakadeemiasse Venno Laulu käe alla). Alates 2004. aastast olen juhatanud Tallinna Sadama segakoori, aeg-ajalt ka muid sega-, nais- ja meeskoore.”

Lemmikmuusika

Mulle meeldib tugeva energialaenguga ja suure südamega loodud muusika. Lemmikud muusikute seast peaks olema sellised, kelle looming kõnetab sind igal ajal igasuguses meeleolus. Heliloojaist on sellisteks Mozart ja Tormis, lauljaist näiteks Georg Ots ja Freddy Mercury. Muusikapaladest on minu jaoks erilised näiteks Brahmsi „Saksa reekviem” ja Pärdi „Te Deum”.

Muusikaelamus

Kindlasti on mind palju mõjutanud esimene palgateenimine 12-aastasena Bizet’ „Carmeni” etendustel laulmisega Estonias, aga ka kokkupuuted „Joonase läheta-mise” ettekannetega. Sealt kujunes välja veendumus, et vähemalt kultuuri valdkonnas ei ole eestlastel ennast vaja pidada väikerahvaks. Ning kindlasti on meid kõiki mõjutanud laulupeod – omamoodi kvintessents eestluse elujõust.

Triinu Arak:

Tartu koorimuusika uuringu avaetapi kokkuvõte

Tartu Ülikooli kultuuriteaduste instituut, rakendusuurigute keskus, Tartu ülikooli akadeemilise naiskoori I alt

Triinu Arak ütleb enda kohta: „Olen põline tartlane. Oma peas esimene alt, häälepaelad olevat aga lühikesed.”

Lemmikmuusika

Lemmiku küsimus on keeruline... Kõige kauem ja sügavamalt on mind saatnud A. Pärdi „Te Deum”.

Muusikaelamus

Mõnikord kohtab või leiab inimese(d), kes oma eheduse, õpetuse või hoolimisega panevad teistmoodi laulma. Need on vist sellised pikemad elamused, aga siiski elamused.

Ints Teterovskis:

Läti koorimuusika hetkeseis ja rahastamine

Noortekoori Balsis kunstiline juht, Läti laulupidude üldjuht

Ints Teterovskis on alates 1998. aastat olnud Läti ühe parema noortekoori Balsis kunstiline juht ja dirigent. 2008. aastast alates on Teterovskis olnud Läti laulupidude üldjuht, lisaks sellele on ta ligi 20 koori mentoriks üle terve Läti Vabariigi. Dirigendina on ta salvestanud 12 eriilmelist CD-d.

Ints Teterovskist tuntakse eelkõige kui suurepärase Baltimaade heliloojate loomingu tõlgendajat. Tema nüansirohke ja innustav lähenemine koorimuusika interpreteerimisele ja tehnika õpetamisele on temast teinud oodatud õppejõu, külalisdirigendi ja mentori paljude kooride juures nii Lätis kui mujal. Ta on läbi viinud mitmeid koorijuhtimise töötubasid Ameerikas (2000, 2003, 2007, 2009, 2012, 2014), Kanadas (2010, 2011), Rootsis (2013), Austraalias (2009, 2011, 2013, 2014, 2015). Lisaks on ta juhendanud tudengeid Lätis toimuvatel rahvusvahelistel noorte muusikute meistriklasi kursustel.

Teterovskis on lisaks muusikukarjäärile ka aktiivne kaasarääkija kultuuriküsimustes. Nii on ta nõustanud Riia linna kultuuriosakonda, riiklikku kontserdiorganisatsiooni Läti Kontsert ning Euroopa Kultuuripealinn Riia 2014 korraldajaid.

Raul Talmar:

Kuidas kostab Tartu koorilaul Eesti Kooriühingusse?

Kuidas kostaks kõvemini?

Eesti Kooriühingu esimees, Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA nõukogu esimees, dirigent

Raul Talmar ütleb enda kohta: „Kõigepealt õppisin Westholmi Gümnaasiumi muusikakallakuga klassis, samal ajal Nõmme muusikakoolis viiulit, siis Tallinna Riiklikus Konservatooriumis koorijuhtimist.

Miks? Emme küsis, kas tahan sinna uude, muusikakallakuga klassi minna, mina vastu – tahan küll. Peale seda on tore olnud. Hetkel õpetan Tallinna Ülikoolis koorijuhtimist ja juhatan segakoori K.O.O.R.”

Lemmikmuusika

Üks lemmikmuusikapalu on Stingi „Heavy Cloud No Rain”.

Muusikaelamus

Erakordse muusikalise elamuse sain möödunud suvel Tartu vaimuliku laulupeo ajal toimunud ansambli Heinavanker kontserdist. Lühidalt – see puhastas kuidagi ja tõstis üles.

Kaie Tanner:

Võimalused Tartu kooride, dirigentide ja

Eesti Kooriühingu koostööks

Eesti Kooriühingu tegevjuht, dirigent

Kaie Tanner ütleb enda kohta: „Minu lasteaia lõputunnistusele on kasvataja kirjutanud: „Kaiele meeldib väga laulmine, lugemine ja luuletuste lugemine”. Kooli muusikaklassis hakkasid õpetajad mingil hetkel tagant utsitama, et sina peaksid ikka minema muusikat edasi õppima.

Ja kuna mulle kooris laulda ka väga meeldis, oli koorijuhtimise õppimine üsna loogiline jätk. Algul Otsa koolis (Heli Jürgensoni käe all) ja siis Eesti Muusikaakadeemias (prof. Ants Sootsi klassis). Kui olin muusikaakadeemiat lõpetamas, kutsuti tööle kooriühingusse ning seal tegutsen ma tänaseni. Lisaks töötan ka Raadio Laste Laulustuudio kooridega, olen seal õppealajuhataja ja solfedžoõpetaja.”

Lemmikmuusika

Tambergi „Cyrano de Bergerac” on haruldane pärl – imeilus muusika, sädelevalt vaimukas libreto ja ajatu lugu.

Muusikaelamus

Kui ahnitseda, siis pakuks kohe kaks. Esimene neist – laulupidu. Teate küll seda tunnet, et see on päris minu oma pidu. Minu väljak, minu inimesed, minu laulupeotuli ja minu laulud. Ja teadmine, et sama tunne on veel mitmesajatuhandel inimesel minu kõrval. Minu inimestel.

Ja teiseks 10. klassis kuulnud esimene ooper – „Traviata” Estonias. Misjärel veetsin aastaid igal nädalal mõned öhtud praeguses rahvusooperis, vaadates ära kõik etendused ja kõik koosseisud.

Vaike Uibopuu: Lahtilaulmine ja lahti laulmine

Dirigent, muusikapedagoog, laulupidude üldjuht

Vaike Uibopuud võib liialdamata pidada Tartu ja Lõuna-Eesti koorimuusika eestvedajaks ja alussambaks. Ta on loonud Tartu Ülikooli kammerkoori, Eesti ühe silmapaistvaima kammerkoori ning Tartu Ülikooli akadeemilise naiskoori vilistlaskoori. Kuid kindlasti tuleb Uibopuu peamiseks õnnestumiseks lugeda pikaajalist tööd Tartu Ülikooli akadeemilise naiskooriga – 42 koosoldud aasta jooksul tõusis koor Vaike käe all Eesti parimaks naiskooriks, tunnustust võideti mitmetel rahvusvahelistel Grand Prix'i sarja kuuluvatel konkurssidel ning salvestati lugematu arv (Eesti) koorimuusikat.

Lisaks tööle koorijuhina on Vaike Uibopuu tunnustatud kooripedagoog. Vaike Uibopuu pedagoogitegevus Tartu Heino Elleri nimelises Muusikakoolis on olnud viljakas. Tema dirigeerimisklassis on õppinud Triin Koch, Ain Tarro, Riina Airene, Vilve Maide ja paljud teised muusikud. Tal on Eesti Koorijuhtide Liidu V kategooria dirigendi diplom.

Lemmikmuusika

Lemmikmuusikat on mul elu jooksul olnud palju, kuid üht kindlat on keeruline välja tuua, sest lemmikud on pidevalt muutunud.

Muusikaelamus

Viimane muusikaelamus oli Tõnu Kõrvitsa „Lageda laulude” ettekanne 1. novembril 2015 Tartu Ülikooli aulas. Puhas, selge ja ilus muusika.

Kas
lahkub
ka Kuno?

Vestlusring: Kooriliikumise rahastamine

Eino Pedanik

Kultuuriministeeriumi rahvakultuurinõunik

Eino Pedanik ütleb enda kohta: „Olen rahvakultuuriga kokku puutunud varajast lapsepõlvest peale, kui käisin emaga tööl kaasas Jõhvi Kaevurite klubis. Eks mul lubati poisikesena majas vabalt ringi liikuda (proovid, kontserdid, etendused, kino) ning ma käisin vaatamas segakoori Heli proove (dirigent Ottniel Jürissaar).

Olen töötanud kohaliku omavalitsuses rahvamaja juhatajana, maakonna tasandil kultuuritalituse juhatajana ja nüüd juba 12 aastat kultuuriministeeriumis rahvakultuurinõunikuna.”

Aet Maatee

Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA juhataja

Aet Maatee lõpetas 1984. aastal Tallinna Pedagoogikaülikooli kultuurharidusteaduskonna ning oli seejärel Tartu Ülikoolis kultuurikorralduse magistrant. Kuni 1998. aastani töötas ta Pärnu maavalitsuses ning seejärel kultuuriministeeriumis. Alates 1. septembrist 2003 on Aet Maatee Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA juhataja.

2004. aastal pälvis ta Valgetähe V klassi teenetemärgi. Novembris 2009 valis Eesti Ettevõtlike Naiste Assotsiatsioon Aet Maatee aasta naiseks.

Katriin Fisch-Uibopuu

Tartu Linnavalitsuse kultuuriosakonna juhataja

Katriin Fisch-Uibopuu ütleb enda kohta: „Kui mõlemad vanemad on viiuldajad ja lapsepõlv möödub Vanemuise teatri orkestriproovides, siis ei teki kunagi küsimust, kas minna muusikasse. Pigem, millal ja kui sügavalt. Muusika häälestab mind, inspireerib ja toetab, kuigi ma armastan tihti samavõrd vaikust kui muusikat.”

Lemmikmuusika

Mul puuduvad lemmikheliloojad, kuid kui pean midagi teostest välja tooma, siis võtaksin praegu A. Pärdi „Spiegel im Spiegel’i”, milles on minu jaoks olnud mõnda aega mingi tagasipöördumise jõud.

Muusikaelamus

Igapäevaselt kuulan ma kõike jazzist maailmamuusikani (pärimuse tähenduses) välja, kõik sõltub minu vastuvõtuvõimest ja vajadustest. Aga samapalju, kui kõiki

mulle mõju avaldanud heliloojaid, võin ma nautida linnulaulu, mida mul on kodus mitmete plaatide jagu. Küllap minu olemus jääb truuks instrumentaalmuusikale, vokaalmuusikas on aga sõnajõud see, mis mind võlub ehk siis see sõnum, mis muudab nähtamatu nähtavaks, arusaamatu mõistetavaks.

Miks kultuur? Kultuur mõtestab, tsiteerides mälu järgi Kristiina Ehinit – see on vastuhakk elu mõttetusele.

Kristel Pedak

Tallinna Kultuuriväärtuste Ameti kultuuriosakonna peaspetsialist, kammer-naiskoori Sireen laulja

Kristel Pedak ütleb enda kohta: „Muusika juurde jõudsin väga varakult tänu oma muusikapedagoogist emale, 5-aastaselt läksin laulma Lasteekraani Muusikastuudiosse, millest välja kasvanud ETV tütarlastekooris laulsin 13 aastat. Õppisin muusikakoolis viiulit ja klaverit, keskkoolis ja ülikooli esimestel kursustel õppides osalesin kooriartistina Linnahallis lavastatud muusikalides. Olen õppinud Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias kultuurikorraldust ja töötasin neli ja pool aastat Eesti Kooriühingus. Praeguses töökohas, Tallinna Kultuuriväärtuste Ametis, koostöö koorivaldkonnaga jätkub. Lisaks ETV tütarlastekoorile olen laulnud Eesti Koorijuhtide Naiskooris, vokaalansamblis Musette, ETV vilistlaskooris ning jatkan laulmist kammernaiskooris Sireen.”

Lemmikmuusika

Lemmikheliloojat ei ole, erinevatel hetkedel kõnetab erinev muusika. Üks lemmikuid koorilaule on Lembit Veevo „Kadakad”.

Muusikaelamus

Kui mind miski liigutab, siis on pisarad kerged tulema. See on ka üheks indikaatoriks, kas muusika läks hinge või ei jõudnud esituse sõnum minuni. Üks viimaseid muusikaelamusi on vokaalansambli Maneo kontserdilt. Pärast pingelist tööperioodi oli sellise helge kontserdi kuulamine tõeline hinge kosutus.

Ene Tannberg

Miina Härma Gümnaasiumi direktor, Tartu Koolijuhtide Ühenduse esimees, koorilaulja

Ene Tannberg ütleb enda kohta: „Koorilauluga olen kokku puutunud alates põhikoolist, kui meie kooli (Võnnu Keskkool) tuli noor muusikaõpetaja Riho Leppoja, kes kohe ka lastekoori rajas ja kelle juhendamisel me juba järgmisel suvel koolinoorte laulupeol osaleda saime (1977). Sealtpeale olen tahtnud kooris laulda ja olen laulupidude fänn. Olen otsinud võimalusi kooris laulda. Ülikooliaeg jäi laulukoori mõttes küll vahele, kuid pärast ülikooli suunati mind tööle Valga maa-

konda Puka Keskkooli, kus liitusin kohaliku Puka segakooriga. MHGs töötades olen nautinud võimalust osaleda laulupidudel kooride saatjana ja viimasel laulupeol jälle lauljana praeguses Miina Härma Lauluseltsi segakooris.”

Lemmikmuusika

Lemmikheliloojat või muusikapala ei ole, meeldivad paljud laulud. Koorilaulust naudin laulupidude klassikasse kuuluvaid teoseid, aga sügava mulje on jätnud ka mõned uudisteosed (viimasel laulupeol näiteks „Puudutus”). Kuulan tegelikult erinevat muusikat erinevates olukordades ja erinevates meeleoludes.

Muusikaelamus

Muusikaelamus koorimuusikaga seoses: igal laulupeol on oma teos, mis minu jaoks on just selle laulupeo laul (viimati näiteks Kõrvitsa „Puudutus”, enne seda Sisaski „Mis maa see on”, Tartu 2014. aasta laulupeol Tauno Aintsi „Nüüd” jne). Väga meeldib MHG lõpuaktuste lauluks kujunenud „Ta lendab mesipuu poole”. Tõnis Mäe „Koit” on võimas, minu jaoks laulva revolutsiooni sümbol. Erinevatel aegadel puudutavad erinevad laulud erinevalt, just sellesse hetke ja aega sobivalt. Ülikooliajast meenub, kui ühel üliõpilaste ballil (aasta ehk 1983) laulis kogu peoseltskond Eespere „Ärkamise aega”. Vaikselt, aga väga võimsalt.

Indrek Vijard

Eesti Koorijuhtide Liidu juhatuse liige ja kutsekomisjoni esimees, Eesti Meeste laulu Seltsi juhatuse liige, Nõmme Muusikakooli direktor, dirigent

Indrek Vijard ütleb enda kohta: „30 aastat koorijuht (hetkel juhatan Tallinna Ülikooli meeskoori, EMLS poistekoori KALEV, EÜE Väinamere segakoori); 20 aastat koolijuht (Nõmme Muusikakool); kultuur seetõttu, et lävimine selles keskkonnas on inspireeriv.”

Lemmikmuusika

Peter Gabrieli (on ammutanud inspiratsiooni ka Arvo Pärdi loomingust) album „So” (1986)

Muusikaelamus

Peter Gabrieli kontsert Prahast aastal 2013 – „So” 25. juubeliteuur. Tõestus sellest, et hea muusika muutub ajas aina paremaks.

Inge Lahtmets

Tartu Mart Reiniku Kooli muusikaõpetaja, dirigent

Inge Lahtmets ütleb enda kohta: „Ma ei mäleta, kuidas ja miks ma just muusika juurde jõudsin, aga ma tean, et muusika on kuulunud kogu aeg minu ellu. Vahel olen teinud kõrvalepõikeid ja otsinud midagi uut, kuid ikka olen jõudnud muusika juurde tagasi.

Mis mind muusika juures võlub? Jah, ma võin rääkida küll meloodiast või harmooniast ja ka esitajast, kuid minu jaoks on muusikas olemas see imeline miski, mis puudutab inimhinge.

Mul puuduvad lemmikhelilooja ja -muusikapala. Aastatega on kujunenud nii, et muusikat armastan kuulata kontsertidel, kodus eelistan kuulata vaikust või suhelda.”

Maarja Ülper

Koorimuusika produtsent, Tartu Ülikooli akadeemilise naiskoori I sopran, koori president aastatel 2003–2006

Maarja Ülper ütleb enda kohta: „Mäletan ennast umbes 5-aastasena, kui läksin kodus suurtega tülli, ronisin laua alla ja kuulasin raadiost mingi ooperionu suure ja kurva häälega laulmist. Ja ma olin täitsa kindel, et see onu saab aru, et mul on kole kurb ja et ta nutab seal teisel pool raadiot koos minuga.”

Lemmikmuusika

Lemmikheliloojaks on Tormis. Ääretult sügav ja päriselt oma.

Muusikaelamus

Suurim kontserdielamus on 20 aasta tagant, kui Tallinna Kammerorkester ja Tõnu Kaljuse mängisid ülikooli aulas Tüüri „Crystallistatitot”, „Illusiooni” ja vist midagi veel. Saadud elamus oli nii suur, et esimest korda rääkisin sellest oma sõpradele alles umbes 15 aasta möödudes, varem lihtsalt ei olnud sõnu. Mu jaoks siiani taaselustamist nõudev muusikaplahvatus, mida otsida nii oma tegemistes kui teiste peegeldustes.

Maarja Jakobson:

Milleks mulle kultuur?

Vabakutseline näitleja

Maarja Jakobson ütleb enda ja kultuuri kohta: „Inimeseks olemist ei saa kultuuris olemisest kuidagi lahutada. Kultuur teeb inimese. Kultuur annab inimeseks olemisele nähtava vormi.”

Lemmikmuusika

Läbi aegade Bachi „Matteuse passioon”.

Muusikaelamus

Kõige tugevalt on mind mõjutanud ikka laulupeod. Pikemalt ehk ei olegi vaja seletada.

LÕUNAPAUUS

Anne Tärnpu:

Sõnad ja muusika

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia õppejõud, vabakutseline lavastaja ja näitleja

Anne Tärnpu on lavastaja, kelle tegemisi iseloomustab asjadesse süvitsi minek. 2012. aastal pälvis Anne Eesti Hea Teatri Auhinna ning teda on nimetatud Eesti teatri kõige targemaks naiseks. Anne suureks huviks on põlisrahvaste pärimus ning oma viimaste aastate töödes on ta sidunud soomeugri rahvaste pärimust tänapäevaga, tuues selle kaudu esile ühiskonna valupunkte. Lugude rääkimisel on Anne tegemistes oluline roll – ta on üks väheseid professionaalseid muinasjutuvestjaid Eestis. Anne Tärnpu tööde hulgas on mitmeid lavastusi, kus kooril ning koorimuusikal on oluline osa.

Ingrid Kõrvits ja Mall Ney: Relatiivse noodilugemismeetodi JO-LE-MI kasutamisest töös kooriga

Ingrid Kõrvits

Tütarlastekoori Ellerhein peadirigent, Tallinna Muusikakeskkooli noortekoori dirigent, Tallinna Muusikakeskkooli õpetaja

Ingrid Kõrvits töötas aastatel 1987–2011 kooristuudio Ellerhein lastekoori dirigendina ning jätkas 2011. aasta märtsis dirigenditööd tütarlastekoori Ellerhein juures. 2012. aasta septembrist on Ingrid Kõrvits kooristuudio Ellerhein peadirigent. Alates 1992. aastast töötab ta ka Tallinna Muusikakeskkoolis (TMKK). Ta on TMKK lastekoori ja noortekoori dirigent, koorijuhtimise eriala õpetaja ning koorijuhtimise ja vokaaliosakonna juhataja.

Ingrid Kõrvits on olnud laulupidude üldjuht alates 2002. aastast. 2009 osales ta Euroradio rahvusvahelise koorikonkursi Let the Peoples Sing 2009 žürii töös Oslos ning 2015. aastal rahvusvahelisel Seghizzi koorikonkursil Itaalias Gorizias. 2011. ja 2013. aastal viis ta rahvusvahelisel koorifestivalil Choral Crossroads Kyp-rosel Limassolis läbi õpitoa eesti koorimuusikast. Aastal 2014 esines ta koos Mall Neyga ettekandega Kodály meetodi kasutamisest Eestis rahvusvahelisel ISSME sümposiumil Ungaris Budapestis.

Oma kooridega on Ingrid Kõrvits saavutanud arvukalt auhinnalisi kohti ning dirigendipreemiaid rahvusvahelistel konkurssidel. 2005. aastal pälvis Ingrid Kõrvits Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali ja 2010. aastal Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapitali aastapreemia. 2010. aastal omistas Eesti Kooriühing Ingrid Kõrvitsale aasta dirigendi tiitli. 2014. aastal pälvis ta Eesti Rahvuskultuuri Fondi Uno Järvela nimelise dirigendistipendiumi.

Mall Ney

Rahvusoper Estonia poistekoori ja Tallinna Muusikakeskkooli põhikooli solfedžoõpetaja, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Zoltán Kodály metoodika lektor

Mall Ney ütleb enda kohta: „Olen lõpetanud Tallinna Muusikakeskkooli 1984. aastal koorijuhtimise erialal (õpetaja Evi Eespere) ja Tallinna Konservatooriumi 1989. aastal muusikapedagoogika erialal. Aastast 1988 olen Tallinna Muusikakeskkoolis põhikooli solfedžoõpetaja. Lisaks olen samas koolis õpetanud rütmikat ja koorilaulu ning juhendanud 4–6 aastaseid lapsi kooli juures tegutsevas mudilaste muusikastuudios. Aastatel 2001–2014 töötasin Vanalinna Hariduskolleegiumi Muusikakoolis solfedžoõpetajana. 2007. aastast töötan Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias Kodály metoodika ja relatiivse solfedžo lektorina ning 2011. aastast Rahvusoper Estonia poistekoori solfedžoõpetajana.

Solfedžo õpetamise eesmärgiks pean lastele tervikliku muusikalise kirjaoskuse andmist: muusikaliste põhivõimete (kuulmine, rütmitunne, muusikaline mälu, loovus) arendamist, teoreetiliste teadmiste andmist, oskuste/vilumuste kujundamist. Kasutan õpetamisel JO-LE-MI meetodit, mida pean mänguliseks, aktiivseks ja loominguliseks ning kõige paremini relatiivset kuulmist arendavaks noodiõpetusmeetodiks. JO-LE-MI meetodi peamine õpetuslik tegevus on laulmine. Kodályle kuulub mõte: „Kui laulab kool, laulab kogu rahvas.” Kodály sõnul viib muusika mõistmise ja hindamiseni vaid aktiivne musitseerimine, lauldes jõuavad muusika juurde kõik ning inimhääle on ainuke igaühele kättesaadav instrument. Ta jätkab: „Olen veendunud, et inimkond saab õnnelikumaks, kui ta õpib musitseerima. Ja need, kes sellele arengule kaasa aitavad, ei ole niisama elanud.”

Lisaks õpetamisele olen osalenud ka erinevates rahvamuusikaprojektides ning seadnud rahvalaule ja -koraale harmooniumile. Olin harmooniumimängijana kaastegev projektides „Armastuse ja rõõmu laulud” ning „Strand...rand II”. Mõlema projekti raames valmisid täispikad kontserdikavad ning CD. Naudin rahvalaulu ilu ja täiuslikkust, püüan tunnetada ja mõista esivanemate tegemisi, mõtteid ja tundeid, nende rõõmu ja valu. Pean rahvamuusikat (laulud, tantsud, laulumängud) väga oluliseks kultuuri, traditsioonide ja üldinimlike väärtuste kandjaks.”

Miks Tiiu
Tallinnasse
läks?

Vestlusring: Kas dirigendiamet on päris amet?

Edmar Tuul

Noorteorkestri Reaalmažoor, Tallinna Muusikakeskkooli sümfooniaorkestri ja poistekoori, Virumaa Poistekoori ning Kuusalu naiskoori Kadri peadirigent, Eesti Koorijuhtide Liidu juhatuse liige, XII noorte laulupeo dirigent

Edmar Tuul ütleb enda kohta: „Minu teekond muusika juurde on olnud väga sujuv. Muusika oleks justkui ise mind valinud ning mina lihtsalt sammusin selles suunas vastu. Samas on armastus mõlema vastu võrdväärne ning elu ilma muusikata ei kujutaks ma ette.”

Lemmikmuusika

Ester Mägi „Kerko kell”

Muusikaelamus

Oma suurima muusikalise elamuse sain ma mõni nädal tagasi, täpsemalt 21. oktoobril Salme kultuurikeskuses, kui toimus Hele Kõrve sooloplaadi „Eluhõiked” esitluskontsert. See oli kontsert täis imeilusat muusikat, emotsionaalseid lauluktekste ja esitusi. Kogu kontsert oli lihtsalt perfektne. Tegemist oli kontserdiga, kust sain vastuse küsimusele, mis ja milleks on Muusika?

Eliisa Sakarias

E STudio noortekoori dirigent, E STudio kammerkoori ja Saku segakoori Tuljak abidirigent

Eliisa Sakarias ütleb enda kohta: „Olen koorides laulnud ning muusikaga tege lenud kogu elu, seega juba väga noorena oli muusika elu loomulik ja väga oluline osa. Idee tegeleda süvitsi koorimuusikaga tekkis peale Elleri muusikakooli noorteosakonna lõpetamist viiuli erialal, mil olin kindel, et tahan muusikaga jätkata, kuid otsisin enda jaoks uut väljendusviisi. Leidsin selle kooridirigeerimise näol. Esimese kooriga alustasin tööd õpingute kõrvalt 2012. aastal ning pärast gümnaasiumi lõpetamist 2013. aastal otsustasin muusikaõpingutega lisaks Elleri koolile jätkata ka EMTAs.”

Lemmikmuusika

Eesti heliloojatest on lemmikud Arvo Pärt ja Ester Mägi, välisheliloojatest Daniel Elder ja Ola Gjeilo.

Muusikaelamus

Üks mind väga mõjutanud muusikaelamustest oli esimene suurem välisfestival 2013. aasta suvel, kui osalesin lauljana koorimuusika festivalil USA-s Missoulas.

Väga inspireeriv oli tunda, kuidas muusika aitab leida sidet inimestega väga erinevatest kultuuridest, sellest tekkinud emotsioon innustas mind edasi muusikaõpingutega tegelema.

Kuno Kerge

Tartu Akadeemilise Meeskoori dirigent, Eesti Metsatöötajate Meeskoor Forestalia ja ERRi segakoori dirigent, Virumaa Poistekoori dirigent, XII noorte laulupeo dirigent

Kuno Kerge ütleb enda kohta: „Võru Muusikakooli päevil osalesin aktiivselt ümbruskonna kooride ja orkestrite töös, millest tiivustatuna asusin kooridirigeerimist õppima Heino Elleri nimelisse Tartu Muusikakooli ning sealt edasi Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiasse. Koorijuhiks küpsemise teel üheks olulisemaks verstapostiks võib pidada Tartu Akadeemilist Meeskoori, mis on olulisel määral kujundanud minu töökspidamisi koorimuusikast ning andnud kogemustepagasi, millele toetun tänaseni. Igapäevaselt töötan lisaks eelpool nimetatule veel Eesti Metsatöötajate Meeskoori Forestalia, Vero Vocale, ERRi segakoori ja Virumaa Poistekoori juures.”

Lemmikmuusika

Üht kindlat autorit ja teost on ilmvõimatu nimetada, kuid loetleksin heliloojaid, kelle loomingust meelsasti kooriga ette kannan: Ester Mägi, Eduard Tubin, Kuldar Sink, Cyrillus Kreek, Pärt Uusberg

Muusikaelamus

Muusikaelamusi püüab kinni igast päevast, sest koorilaul ongi elav muusika!

Mai Simson

Euroopa kultuuripealinna segakoori dirigent, Eesti Segakooride Liidu juhatuse liige, XII noorte laulupeo dirigent

Mai Simson on Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kooridirigeerimise magistriõppe tudeng (dotsent Veronika Portsmuthi ja hetkel professor Tõnu Kaljuste käe all). On lõpetanud sama eriala Tartu Heino Elleri nimelises Tartu Muusikakoolis (õpetaja Karin Herne) ning Tartu Ülikooli matemaatika erialal. Mai on töötanud enda loodud Tartu Laulupeomuseumi segakoori dirigendina (2011–2014) ning Palamuse segakooris teise dirigendina. Hetkel töötab Jõgevamaa Gümnaasiumi neidudekoori dirigendina, Euroopa kultuuripealinna segakoori teise dirigendina ning Inseneride meeskoori abidirigendina.

2012. aastal oli Mai Simson Jõgeva maakonna laulupeo ühendkooride dirigent ning 2014. aastal lastekooride liigijuht ja ühendkooride dirigent. 2012. aastal sai Richard Ritsingu nimelise noortele koorijuhtidele eraldatava stipendiumi. Eri-nevate koosseisudega on osalenud ka Alo Mattiisenile pühendatud vokaalan-

samblite konkursil ning saavutanud mitmeid auhinnalisi kohti. 2014. aastal osales VI Eesti noorte koorijuhtide konkursil ning jõudis finaali.

Lemmikmuusika

Küsimustele oma lemmikhelilooja, -teose või muusikaelamuse kohta on ausõna ääretult raske vastata. Mul ei ole kindlat lemmikut, on suur hulk heliloojaid nii Eestist kui välismaalt, kelle helikeel meeldib mulle rohkem, kuid pingerida ma hea meelega ei moodustaks.

Muusikaelamus

Esimese hooga tuleb pähe Jõgeval toimuv Alo Mattiisenile pühendatud üle-eestiline vokaalansamblite konkurss, millel olen aastaid nii laulja, juhendaja kui korraldajana osalenud. Tegemist on suure konkursiga, kus osaleb igal aastal 50–60 noorteansamblit erinevatest Eestimaa paikadest. Miks just see üritus? Sellist sünergiat, hoolivust, kokkuhoidmist ja üksteisemõistmist, mis tekib selle konkursi kahe päeva jooksul publiku, žürii ja konkursantide vahel, pole ma ühelgi teisel samalaadsel võistlusel kohanud!

Tiiu Sinipalu

Tartu Ülikooli akadeemilise naiskoori Tartu vilistlaskoori peadirigent, kammer-naiskoori Sireen dirigent, XII noorte laulupeo dirigent

Tiiu Sinipalu ütleb enda kohta: „Muusika juurde tõi mind vanaema, kes oli koorijuht ja muusikaõpetaja. Juba varakult märkas ta minu huvi muusika vastu ja nii alustasingi 6-aastaselt klaveri erialal Heino Elleri nimelise Tartu Muusikakooli noorteosakonnas. Järgnesid dirigeerimisõpingud Elleri muusikakoolis Vaike Uibopuu dirigeerimisklassis. Hiljem olen õppinud EMTAs Ants Sootsi dirigeerimisklassis.”

Miks muusika? Muusika on üsna irratsionaalne „asi”, ilmselt sellepärast. Sobivad kuidagi asjad, millel pole mõistusega suurt midagi tegemist, ainult tunded loevad ju.

Lemmikmuusika

Läbi aegade Minnie Ripertoni „Loving You”.

Muusikaelamus

Väga sügavalt puudutas mind 2012. aastal EFKi ja Tõnu Kaljuste kontsert „Pilvedest läbi”, kavas oli Sergei Tanejevi „12 koori a cappella” op. 27 – sõna ja heli ideaalne kooslus, avar, mahlakas, väga heas esituses. Ja kui mõelda, kuidas vene muusika armastus on mind mõjutanud, siis on mõju selline, et soovin väga vene-laseks saada:).

Pärt Uusberg:

Milleks mulle muusika?

Helilooja, kammerkoori Head Ööd, Vend peadirigent

Pärt Uusberg ütleb enda kohta: „Puutusin kokku koorimuusikaga juba siis, kui olin ema köhus. Seda sõna otseses mõttes, kuna ema juhatas mind kandes koori. Hiljem laulsin ema poolt loodud Rapla Riinimanda Kooristuudio koorides, millest kirgastununa asusin õppima Otsa kooli koorijuhtimist. Kõrghariduse omandasin EMTAs heliloojana ning koorimuusikast on saanud peamine väljendusvahend minu senisel heliloojateel.”

Lemmikmuusika

Lemmikheliloojat ja lemmikmuusikapala on väga raske nimetada, kuna mind inspireerinud heliloojaid ja ka muusikapalu on kahtlemata rohkem kui üks. Vast hingelähedasemad heliloojad maailma muusikaajaloost on mulle Bach, Mozart, Brahms ja Sibelius. Eesti muusikaajaloost aga Kreek, Pärt, Tormis ja mu õpetaja Tõnu Kõrvits. Nimetaksin ka inspireerinud teoseid mainitud lemmikheliloojatelt: Sibelius ja Brahmsi sümfooniad, Mozarti klaverikontsertide nr 21 ja 23 teised osad, Bachi „Matteuse passiooni” aariad, Kreegi „Taaveti laulud” ning vaimulike rahvaviiside seaded, Pärdi „Te Deum”, Tormise „Lauliku lapsepõli”, Kõrvitsa „Kreegi vihk”. Aga kahtlemata on neid heliloojaid ja teoseid, mis mind sügavalt puudutanud, palju enam.

Muusikaelamus

Minu jaoks vast kõige puudutavam muusikaline elamus on iga-aastase Riinimanda kooride Saaremaal toimuva suvelaagri lõpuõhtul kõlav Mendelssohn-Bartoldy „Lahkumine metsast”. Olen laulnud selles kooris lapsest peale ning selle koori suvelaagris lõonud kaasa järjepidevalt juba üle 20 aasta, alates kõige esimesest laagrist, kui olin vist 6-aastane. Tolle laagri lõpuõhtu on minu hinge eksistentsiaalses mõttes ikka ja jälle väga sügavalt puudutanud. Tunnen, et seda on pea et võimatu sõnastada, aga need hetked on olnud minu jaoks pühad ja see, kuidas muusika taolises pühas ruumis heliseb, meenutab mulle ikka ja jälle, miks üldse muusika siin ilmas olemas on...

Tartu koorimuusika on luubi all

Täna tutvustatakse Tartu koorimuusika uuringu esimesi tulemusi. Avaetapis koostati kolm nn mammutankeeti üle 100 küsimusega, mis on mõeldud kõiki-dele Tartu koorijuhtidele (s.t nii muusikaõpetajatele kui täiskasvanute kooride dirigentidele) ja kooridele.

Esimese etapiga saab kaardistada Tartu linna kooride ja dirigentide igapäevaelu, röömud, mured. Spekter on lai, et teaks, kust hiljem täpsemalt kinni hakata (vt uuringuplokke allpool).

Mammutankeedi väljundeid on mitu. Kõigepealt tänane konverents, mis võimaldab andmestikust esimese maigu suhu saada valdkonna edendajatel, sh lauljatel-koorijuhtidel. Pärast konverentsi jätkab meeskond andmete täpsemat analüüsimist, et teada saada, mis vajaks veel detailsemat uurimist.

Juba praegu on konverentsimeeskonnal omajagu ideid erinevateks rakendusprojektideks, reaalseteks ettepanekuteks, mida koorimuusika arendajatega koos edasi mõelda. Tartu linna kultuuriosakond ja Tiigi Seltsimaja, osakonna allasutuseksena linna rahvakultuurivaldkonna koordineerija, saavad kindlasti olema võtmetähendusega Tartu asja ajamiseks. Lisaks muidugi dirigendid ja koorid ise, et ühiselt oma asja püüda ajada.

Ühe väga olulise osana soovitakse portreerida kõiki Tartu linna koore ning iga koori n-ö portree väiksemas mahus ka avalikustada, et koorid üksteist paremini tunneksid ja üksteist leiaksid. Nii saaksime oma kirjude kooride kohta kuulata/vaadata/lugeda repertuaari ja kontserttegevuse kohta, lauljaskonna vahetumisest, kuidas on dirigentide ja koori vahel jagatud tööülesanded, milliste kooridega läbi käiakse, mida loevad koorid oma saavutusteks, millist koostööd tehakse heliloojate ja hääleseadjatega, millised traditsioonid kooridel on jne. Tartu on kogu uuringu keskmes, kuid mõistagi saab Tartu pinnalt mõelda koorimuusikast paljuski ka piirkonnaüleselt. Tulemusi soovitakse tutvustada koorimuusikat arendavates organisatsioonides (Kooriühing, alaliidud, Laulu- ja Tantsupeo SA), kellega loodetakse alustada väga sisutihedat koostööd. Suuremate koolide kaudu (Elleri muusikakool, EMTA, Otsa kool) soovitakse ankeedi tulemustega jõuda dirigendiks õppivate tudengiteni.

Ei ole välistatud sisendi andmine ka Riigikogu kultuurikomisjonile. Tuleval sügisel jõustub tõenäoliselt esimene meede huvihariduse ja huvitegevuse uueks korraldamiseks ning vahest saab siinkohal oma abi pakkuda ka koorimuusika uuring ja konverents.

Kui uuringu- ja projektitsükkel läheb käima, on soov juba ammutatud ja tulevikus ammutatavaid teadmisi ning üldistusi levitada ka rahvusvaheliselt, s.t nii organisatsioonides (ECA, ChoralNet, NSSS jt) kui ajakirjades (Int. Arts Manager

Magazine, Creative Industries Journal, Int. Journal of Cultural Policy vmt). Praegune ankeetküsitlus ja konverents on ideaalis osa Tartu kooriliikumist puudutavast mahukast uuringu- ja projektitsüklist ja on sisendiks järgmistele koorimuusika edendamisele suunatud projektidele ja uuringutele.

Edasisse uuringutsükklisse on praegu mõeldud mh järgmised osad: noored Tartu dirigendid Tartus ja mujal, koormeistrid jt abilised, dirigendiõpe Tartus/Lõuna-Eestis, rahastamismudelid (omavalitsuse ja koori tasandil), kooris laulmise katkestamise põhjused (õpilased ja täiskasvanud), Tartu kui koorimuusika kontsertlinn, koori igapäevaelu korraldamise võimalused, repertuaari leidmine jm.

See, kas ja kuidas uuringu- ja projektitsükkel käima läheb, sõltub paljuski sellest, kuidas tänane konverents ja kogu ettevõtmine vastu võetakse.

**Kui kaua
Kadri
veel jõuab?**

Mammutankeedi sisuplokid

- Üldised andmed: juriidiline vorm, prooviruumid, prooviajad, hooaja pikkus, proovide tihedus.
- Lauljad: arv, selle muutus, keskmine vanus, uute lauljate arv igal hooajal, lauljate kadu, puudumised ja reaktsioon sellele, häälerühmade tasakaal, koori vastuvõtmise tingimused, lauljate muusikaline kirjaoskus (hindavad dirigendid), lauljate vokaalsed võimed (hindavad dirigendid), välised motivaatorid õpilaste kooris püsimiseks
- Eelarve: koori kulud ja tulud igal hooajal, ühe laulja kulud igal hooajal, liikmeks, rahataotlused (era, avalik), positiivsed vastused
- Korralduslik juhtimine: aktiivi olemasolu ja ülesanded, ülesannete jagamine õpilastele
- Koori leitavus: reklaamvõimaluste kasutamine, ülesannete jaotus, plaani olemasolu, meediakajastused
- Teabearhiiv: digitaalne/füüsiline, säilikute tüübid
- Laululaagrid: toimumise tihedus, laululise aja maht
- Alaliidud, ühendused: liikmelisus, hinnangud, ettepanekud
- Dirigendid ja muusikaline personal: praegused ja endised koorid, töötasud, lisatasud, lepinguvorm, õiglane palk, haridustase, muusikaline haridus, kooriaktiivi roll kunstilises juhtimises
- Dirigentide töötingimused: ülesanded kooris (sh kes aitab koolides kontserte korraldada), koormus (sh vahet tegemine kunstilistes, partiisid õpetavates ja korralduslikes ülesannetes), töövahendite olemasolu, tunnustamine koori sees ja koorist väljas, rahalised võimalused, pedagoogilised/kunstilised väljakutsed, tugivõrgustik, esinemisvõimalused, lisakulud, viimase 5 aasta huvitavamad enesetäiendamise kogemused
- Tartu: kas dirigendid on mõelnud lahkumisele, teada olevate projektkooride nimetamine, mittetöötavate koorijuhtide nimetamine; võimaluste linn lauljale, võimaluste linn koorimuusika kuulajale, Tartu kui dirigendi tööpõld
- Laulupeod, laulupäevad: osavõtt, repertuaaride hindamine (täiskasvanute puhul nii kooriesindaja kui dirigendi hinnang), rõõmud-mured
- Kontserttegevus: viimase 2 aasta esinemiste nimekiri, kontsertide toimumispaigad, konkursid, suurvormid, välisreisid, muusika-alane koostöö kooriväliste kunstnikega, kontsertide piletihinnad
- Repertuaar: sõnaline kirjeldus, 5–10 näidislaulu, autorikaitsetasude maksmine, plaadistamine, repertuaari otsimine-ostmine
- Seltsitegevus: iga-aastased üritused, sõpruskoorid
- Avatud küsimused: mis on kooris hästi, saavutused viimasel 5 aastal, igapäevamured/pikaajalisemad mured, mis infost tuntakse puudust

Uuringu paberversiooniga saab konverentsil tutvuda, kui võtate nõobist kinni Merli Akseni või Triinu Arakul (küsige juhatast registreerimislauast).

Tartu linna koorid 2015

Allolevas kooride nimekirjas on 113 koori. Nende hulgas:

- professionaalsed koorid: Vanemuise ooperikoor
- koorikool/muusikakooli koorid: 1. klassi koor, 2.–3. klassi poiste mudilaskoor, 2.–4. klassi tüdrukute mudilaskoor, lastekoor, Tartu Poistekoor, Tartu neidudekoor Kurekell, Heino Elleri nimelise Tartu Muusikakooli lastekoor, Heino Elleri nimelise Tartu Muusikakooli tütarlastekoor, Elleri Kammerkoor, Elleri Kontsertkoor
- poistesegakoovid: Miina Härma Gümnaasiumi poistekoor, Tartu Mart Reiniku Kooli 7.–9. klassi poistekoor, Tartu Poistekoor

Mudilaskoorid

- 1 Miina Härma Gümnaasiumi 2. kl mudilaskoor
- 2 Miina Härma Gümnaasiumi mudilaskoor
- 3 Tartu Aleksander Puškini kooli mudilaskoor
- 4 Tartu Annelinna Gümnaasiumi mudilaskoor
- 5 Tartu Descartes'i Kool mudilaskoor
- 6 Tartu Erakooli mudilaskoor
- 7 Tartu Forseliuse Kooli mudilaskoor
- 8 Tartu Hansa Kooli mudilaskoor
- 9 Tartu Karlova Kooli poiste mudilaskoor
- 10 Tartu Karlova Kooli tütarlaste mudilaskoor
- 11 Tartu Katoliku Kooli mudilaskoor
- 12 Tartu Kesklinna Kooli mudilaskoor
- 13 Tartu Kivilinna Kooli 1. kl mudilaskoor
- 14 Tartu Kivilinna Kooli 2. kl mudilaskoor
- 15 Tartu Kivilinna Kooli 3.–4. kl mudilaskoor
- 16 Tartu Kristliku Põhikooli mudilaskoor
- 17 Tartu Mart Reiniku Kooli mudilaskoor
- 18 Tartu Mart Reiniku Kooli mudilaskoor SIISIKE
- 19 Tartu Raatuse Kooli mudilaskoor
- 20 Tartu Tamme Kooli mudilaskoor
- 21 Tartu Tamme Kooli 1. kl segamudilaskoor
- 22 Tartu Waldorfgümnaasiumi mudilaskoor
- 23 Tartu Variku Kooli mudilaskoor
- 24 Tartu Veeriku Kooli mudilaskoor

Poistekoovid

- 1 Miina Härma Gümnaasiumi poistekoor
- 2 Tartu Descartes'i Kooli poistekoor
- 3 Tartu Erakooli poistekoor
- 4 Tartu Forseliuse Kooli poistekoor
- 5 Tartu Hansa Kooli poistekoor

- 6 Tartu Katoliku Kooli poistekoor
- 7 Tartu Kivilinna Kooli poistekoor
- 8 Tartu Mart Reiniku Kooli poistekoor (3.–6. kl)
- 9 Tartu Mart Reiniku Kooli poistekoor (7.–9. kl)
- 10 Tartu Tamme Kooli poistekoor
- 11 Tartu Variku Kooli poistekoor
- 12 Tartu Veeriku kooli poistekoor
- 13 Tartu Poistekoor

Lastekoorid

- 1 Heino Elleri nimelise Tartu Muusikakooli lastekoor
- 2 Miina Härma Gümnaasiumi lastekoor
- 3 Tartu Annelinna Gümnaasiumi lastekoor
- 4 Tartu Descartes'i Kooli lastekoor
- 5 Tartu Forseliuse Kooli lastekoor
- 6 Tartu Hansa Kooli lastekoor
- 7 Tartu Karlova Kooli lastekoor
- 8 Tartu Katoliku Kooli lastekoor Agathe
- 9 Tartu Kesklinna Kooli lastekoor
- 10 Tartu Kivilinna Kooli lastekoor
- 11 Tartu Mart Reiniku Kooli lastekoor
- 12 Tartu Tamme Kooli lastekoor
- 13 Tartu Waldorfgümnaasiumi lastekoor
- 14 Tartu Variku Kooli lastekoor
- 15 Tartu Veeriku Kooli lastekoor

Neidudekoorid

- 1 Heino Elleri nimelise Tartu Muusikakooli tütarlastekoor
- 2 Miina Härma Gümnaasiumi neidudekoor
- 3 Tartu Mart Reiniku Kooli neidudekoor
- 4 Tartu neidudekoor Kurekell

Naiskoorid

- 1 Korporatsioon Indla naiskoor
- 2 Naiskoor Ave
- 3 Naiskoor Cantare
- 4 Naiskoor Emajõe Laulikud
- 5 Naiskoor Linda
- 6 Tartu naiskoor Domina
- 7 Tartu Pauluse koguduse naiskoor
- 8 Tartu Ülikooli akadeemiline naiskoor
- 9 Tartu Ülikooli akadeemilise naiskoori vilistlaskoor

Meeskoorid

- 1 Eesti Maaülikooli Meeskoor Gaudeamus
- 2 Eesti Meestelaulu Seltsi Tartu meeskoor
- 3 Eesti Metsatöötajate Meeskoor Forestalia
- 4 Korporatsioon Rotalia meeskoor
- 5 Korporatsioon Sakala meeskoor
- 6 Tartu Akadeemiline Meeskoor
- 7 Tartu meeskoor Akadeemiline Emajõgi
- 8 Vanemuise Seltsi meeskoor

Koolide segakoorid

- 1 Hugo Treffneri Gümnaasiumi segakoor Anima
- 2 Miina Härma Gümnaasiumi segakoor
- 3 Tartu Jaan Poska Gümnaasiumi segakoor
- 4 Tartu Tamme Gümnaasiumi segakoor
- 5 Tartu Tamme Kooli segakoor
- 6 Tartu Tamme Kooli hobikoor
- 7 Tartu Waldorfgümnaasiumi segakoor
- 8 Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasiumi segakoor

Segakoorid

- 1 Biomeedikumi segakoor
- 2 E Stuudio noortekoor
- 3 Eesti Maaülikooli kammerkoor Camerata Universitatis
- 4 Elleri Kammerkoor
- 5 Elleri Kontsertkoor
- 6 Forseliuse Seltsi segakoor Chorus Forselianus
- 7 Kammerkoor A. Le Coq
- 8 Kammerkoor SoLeMiJo
- 9 Laulukoor Tarbatu
- 10 Luuska Lauluühing
- 11 Lõuna prefektuuri segakoor Chorus Menticum
- 12 Miina Härma Lauluseltsi segakoor
- 13 Mäluasutuste segakoor MASK
- 14 Peetri kiriku segakoor
- 15 PRIA segakoor Solanum
- 16 Segakoor Rõõmusõõm
- 17 Tarmeko kammerkoor
- 18 Tartu Hansa segakoor
- 19 Tartu Ingerisoomlaste Seltsi segakoor Kiuru
- 20 Tartu Jazzkoor
- 21 Tartu Kaitseliidu Majakoor

- 22 Tartu Kristliku Noortekodu segakoor
- 23 Tartu Laulupeomuseumi segakoor
- 24 Tartu Maarja koguduse koor Soli deo Gloria
- 25 Tartu Noortekoor
- 26 Tartu Pauluse koguduse kammerkoor
- 27 Tartu Rahvaülikooli segakoor
- 28 Tartu Ülikooli kammerkoor
- 29 Tartu Ülikooli üliõpilaste looduskaitseringi segakoor
- 30 Tartu Üliõpilassegakoor
- 31 Vanemuise ooperikoar
- 32 Vanemuise Seltsi segakoor
- 33 Ühendatud Motomeeste Koor

Kooride nimekirjas võib esineda ebatäpsusi. Olete lahkelt palutud neist konverentsi korraldusmeeskonnale teada andma.

Valik koorimuusika arendamisega seotud organisatsioonid

- Eesti Kooriühing ja selle alaliidud
 - Eesti Meestelaulu Selts (EMLS)
 - Eesti Naislaulu Selts (ENLS)
 - Eesti Segakooride Liit (ESL)
 - Eesti Kammerkooride Liit (EKKL)
 - Eesti Puhkpillimuusika Ühing (EPÜ)
 - Eesti Muusikaõpetajate Liit (EMÖL)
 - Eesti Koorijuhtide Liit (EKL)
- Laste- ja mudilaskoorid kuuluvad Kooriühingu koolikooride sektsiooni.

- Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA - <http://sa.laulupidu.ee/>
- Eesti Muusikaõpetajate Liit - <http://www.emol.ee/>
- Eesti Muusikakoolide Liit - <http://www.muusikakoolid.ee/>
- Eesti Muusika Infokeskus - <http://www.emic.ee/>
- Eesti Muusika Arenduskeskus - <http://www.estonianmusic.ee/>
- Eesti Muusikanõukogu - <http://www.emc.ee/>
- Muusika-aasta 2015 - <http://www.muusika2015.ee/>

Viiteid koorimuusika valdkonda reguleerivatele dokumentidele

- Koorijuhi uus kutsestandard
- Koorijuht, 4. tase
<http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10558810>
- Koorijuht, 5. tase
<http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10558860>
- Koorijuht, 6. tase
<http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10559099>

- Koorijuht, 7. tase
<http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10559131>
- Koorijuht, 8. tase
<http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10559396>
- Muusikaõpetuse ainekava
<http://www.hm.ee/index.php?popup=download&id=11178>
- Huvikooli seadus
<https://www.riigiteataja.ee/akt/123032015256>
- Autoriõiguse seadus
<https://www.riigiteataja.ee/akt/129102014004>
- Kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 (ettepanek Riigikogule heakskiitmiseks)
<http://www.kul.ee/sites/default/files/kultuur2020.pdf>
- Kooriühingu arengukava
http://www.kooriyhing.ee/user_upload/kooriliikumise_arengukava_20112020.doc
- Kooriühingu alaliitude arengukavad
<http://www.kooriyhing.ee/est/1635/arengukava>
- Kooriühingu kodulehelt on leitavad nii riiklikud kui rahvusvahelised koorikonkursid, -festivalid
<http://www.kooriyhing.ee/est/1642/rahvusvaheline-festivalikalender>
- Eesti Muusikaõpetajate Liidu arengukava
http://www.emol.ee/uploads/EMOL_arengukava.doc

Ettepanekud nimekirja täiendamiseks on oodatud aadressil maarja.ylper@gmail.com.

Korraldajad

Tiigi Seltsimaja

Riho Leppoja – projektijuht

Maris Peebo – projektijuht, tööühma liige, tehnilise meeskonna juht

Liidia Konsa – tööühma liige, nõustaja

Aile Parmsoo – tööühma liige, nõustaja

Tartu Ülikooli akadeemiline naiskoor

Maarja Ülper – programmitsükli idee autor, projektijuht

Triinu Arak – uuringujuht, konverentsi tööühma liige

Triin Koch – konverentsi ja uuringu ekspert, õhtuse kontserdi dirigent

Merli Aksen – analüütik, naiskoori vilistlane

Mõttekodade moderaatorid: Kristi Kuningas, Pille Säälilik

Protokollijad: Anne Haller, Elis Sõrmus, Karoliina Kalda

Registreerimislaua korraldajad: Maris Palo, Triin Todesk

Tehniline abi: paljud naiskoori lauljad

Eksperdid ja nõustajad

Külli Aleksanderson, Inge Laht mets, Annelii Traks, Katrin Aasmäe, Sille Tiks, Ast-

rid Hallik, Elis Sõrmus, Andres Rõigas, Kadri Leppoja, Indrek Mustimets, Katriin

Fish-Uibopuu, Riho Raave, Eve Paap, Lauri Preede, Kuno Kerge, Kaie Tanner, Raul

Talmar, Sten Weidebaum

Konverentsi mõttekodasid viivad veel läbi Mai Simson, Mall Türk, Ken Ird, Kuno

Kerge, Kalev Lindal ja Indrek Mustimets.

Tehniline ja korralduslik tugi

Taimi Sild – Heino Elleri nimeline Tartu Muusikakool

Martin Hein – Heino Elleri nimeline Tartu Muusikakool

Elmer Voolaid, Virko Peebo – ART Konverentsitehnika

Tartu akadeemilise meeskoori lauljad

Visuaalsed lahendused

Martin Eelma – graafiline disainer, Tuumik Stuudio

Koorimuusika konverentsi toetajad on:

Korraldajad tänavad südamest ka hommikusi üllatusesinejaid!

Kuidas Vaike vastu pidas?

Koorimuusika konverents
Tartu 2015